

Mijnheer de President, leden van het Gemeenschappelijk Hof van justitie, Mijnheer de Procureur-Generaal en leden van het Openbaar Ministerie, Mijnheer de Statenvoorzitter, Excellenties, Geachte aanwezigen;

Het is mij een groot genoegen en een uitzonderlijke eer Uw Hof, namens de Orde van Advocaten, te mogen toespreken en te mogen feliciteren bij deze feestelijke gebeurtenis ter gelegenheid van de installatie van twee rechters bij het Gemeenschappelijk Hof. Twee rechters die beiden de zo belangrijke en noodzakelijke wortels hebben geschoten in onze samenleving. Mr Sijsma – die ik reeds hebben mogen meemaken in een aantal zittingen – heeft haar student stage gelopen bij een lokaal advocatenkantoor. Mr. Christaan is op haar beurt op ons eiland geboren en heeft vervolgens haar middelbare schoolopleiding op ons eiland succesvol afgerond. U beiden genieten vandaag alle aandacht en vandaag wordt de installatie in Uw nieuwe ambt op feestelijke wijze door familie, vrienden, kennissen en mede togadragers gevierd. De Orde heeft er alle vertrouwen in dat U zich met de nodige integriteit, objectiviteit en deskundigheid zult weten te profileren in het rechtsprekend deel van uw werk.

Dames en Heren,

Breed gedragen vertrouwen op succesvolle maatschappelijke vernieuwingsprocessen en voortdurende optimalisering van de kwaliteit van ons rechtssysteem en van onze rechtsstaat zijn de *conditio sine qua non* voor het veilig stellen van onze toekomst. Een vluchtige terugblik op de spraakmakende gebeurtenissen het recht betreffende van het afgelopen jaar doet ondermeer twee relevante onderwerpen opvallen. Vanwege hun maatschappelijk belang wil ik daar ietwat langer bij stilstaan. Ten eerste is daar het door de media gesignaleerde geschokte vertrouwen in de rechtspraak en de vermeende daling daarvan en vervolgens de aanwijzing van het Openbaar Ministerie en de daarin vervatte of beoogde versterking van de positie van het slachtoffer van strafbaar gestelde feiten in het strafproces.

Voor het antwoord op de vraag of in onze samenleving het publieke vertrouwen in de rechter dan wel de rechtspraak daadwerkelijk is afgenomen zijn geen harde betrouwbare cijfers aan te voeren. Toch wordt deze indruk door de media, de politiek en met name de in het ongelijk gestelde partij, wel gewekt en wordt het afnemend vertrouwen in de rechtsbedeling in de volksmond op zeker moment toch prominent aan de orde gesteld. In dit verband leert het bekende Thomas theorema ons dat *'if men define their situations as real, they are real in their consequences,'* hetgeen er kortweg op neerkomt dat de burger de subjectieve werkelijkheid anders kan beleven dan objectief het geval is.

Waar de ontevredenheid en het wantrouwen van de burger zich in het verleden vooral richtten op de politiek en de overheid, mag het thans geen verbazing wekken dat de gepercipieerde afkalving van vertrouwen zich sluipenderwijs heeft weten te verbreden tot de wereld van de rechtspleging. Zo blijkt uit het vorig jaar door *Idea Kòrsou* en de *Inter Continental University of the Caribbean*, gehouden onderzoek dat de publieke beeldvorming over het Openbaar Ministerie aan verbetering toe is. Het gesignaleerde tanend vertrouwen in de rechtspleging kan en mag daarom niet met een enkel schouderophalen worden afgedaan. Bovendien lijkt internationaal onderzoek aan te tonen dat vertrouwen in de rechtsbedeling niet op zich zelf staat, doch dat er eerder sprake is van een nauwe samenhang tussen vertrouwen in het justitieel systeem enerzijds en vertrouwen in andere instituties, zoals de overheid, het parlement en zelfs met consumentenvertrouwen, veiligheidsgevoelens en dergelijke. Hoewel ik meen dat er nu ook weer geen sprake is van een daadwerkelijke legitimiteitscrisis in onze rechtspleging, mag echter ook niet ontkend worden dat in ieder geval de indruk bestaat dat het vertrouwen in de rechtspraak aan erosie onderhevig is.

Enige zorg over de al of niet reële mogelijkheid dat het publieke vertrouwen in de rechtspraak zich achterwaarts ontwikkelt lijkt ons dan ook op zijn plaats. De Orde betreurt deze negatieve tendens van beschadiging van vertrouwen in onze rechtsinstellingen ten zeerste ook al zou het in deze volgens de optimisten hooguit om incidenten gaan en niet om structurele ontwikkelingen. Voorkomen moet worden dat deze aantastingen van het inlevingsvermogen, de integriteit, deskundigheid, onpartijdigheid en met name rechtvaardigheid van onze rechtsinstanties als

kweekvijver van onzekerheid, ontevredenheid, onverdraagzaamheid en strafbaar gesteld afwijkend gedrag een eigen leven gaan leiden en vervolgens gaan etteren in onze nog jonge en dus kwetsbare samenleving.

In een democratische samenleving als de onze, een samenleving die zich terecht laat afficheren als een rechtsstaat, is vertrouwen van de burger in de rechtspraak en in haar rechtsinstanties essentieel voor hun legitimiteit, dan wel voor hun maatschappelijk functioneren en hun noodzakelijke draagvlak in de samenleving. Het hoeft immers geen betoog dat het voor met name een prille rechtsstaat als de onze essentieel is dat burgers het volle vertrouwen hebben en behouden in de rechtspleging.

In onze veranderde en veranderende samenleving zijn onze rechtssubjecten met een veranderde, meer kritische blik constant bezig met het evalueren van het optreden en het functioneren van haar trias politica met inbegrip van de advocatuur. Verbeteren en verbreden van het draagvlak van de rechtspleging is daarom dan ook van belang. Voor de uiteindelijke uitslag van deze maatschappelijke toetsing van onze rechtsinstanties dragen wij allen de eindverantwoordelijkheid.

Als paradepaardje van ons strafrechtelijk beleid en onze strafrechtelijke bemoeienis met veiligheid en veiligheidsgevoelens, geniet repressief strafrechtelijk optreden in onze samenleving sinds jaar en dag de onbetwiste voorkeur. In schrille tegenstelling met de voortdurend opvlammende populistische vergeldingsdrang blijft de andere officiële doelstelling van de strafrechtspleging, namelijk preventie, traditioneel steken in fruitige met de mond bereiden stokpaardjes. Daarentegen wordt criminaliteitsbestrijding steeds meer opgetuigd met maatregelen met een repressieve toonzetting. Anders gezegd, op grond van haar gepretendeerde successen worden steeds meer machtsmiddelen op het wassende verschijnsel criminaliteit losgelaten.

Anderzijds is ook bij ons het Openbaar Ministerie in beweging en op zoek naar veranderingen in de aanpak van criminele gedragingen in onze samenleving. Die veranderingen zijn merk- en

waarneembaar in de verschillende door haar ingezette actieprogramma's die allemaal, zij het direct dan wel indirect, het hoofd trachten te bieden aan het voortsluipend verhardingsproces in onze samenleving.

Daarnaast is er een onmiskenbare wending zichtbaar naar het slachtoffer van delicten, in de vorm van onder meer de introductie van een wettelijke schadevergoedingsmaatregel, gechaperonneerd door een aanwijzing slachtofferzorg afkomstig van ons parket. Voldoende reden om in juichstemming te spreken van een heuse vooruitgang in de bescherming en bevordering van de rechtspositie van het slachtoffer van delicten, als derde pijler van onze strafrechtspleging, op gelijke voet met preventie en repressie. Deze ontwikkeling is alleszins hoopgevend en markeert een belangrijke omslag in het denken waarin het strafrecht, door de toekenning van rechten aan slachtoffers van misdrijven en een betere slachtofferbejegening, steeds meer haar legitimatie ook ontleent aan de genoegdoening van het slachtoffer van delicten.

In deze zullen de ingevoerde schadevergoedingsmaatregel voor slachtoffers van delicten en de aanwijzing zijdens het Openbaar Ministerie een belangrijke stap voorwaarts blijken te zijn om zogeheten slachtofferrechten te versterken, slachtofferhulp te professionaliseren en de positie van slachtoffers van misdrijven in het strafproces te versterken. Kortom, het verwerven van een eigen rechtspositie in het strafproces is in alle opzichten bevorderlijk voor de emancipatie van het slachtoffer van misdrijven en ergo voor het behoud van onze rechtsstaat. Ook hier geldt immers maatschappelijk draagvlak ofwel vertrouwen van de burger in de rechtspraak en rechtsinstellingen als *conditio sine qua non* voor hun legitimitie. Immers, de verwachting is dat de schadevergoedingsmaatregel op termijn een positieve bijdrage zal leveren aan het terugverdienen van het vertrouwen van het slachtoffer in de samenleving en dat van de samenleving in de strafrechtelijke rechtshandhaving.

Dames en Heren,

De veranderingen waar wij in het voorgaande naar refereerden zijn op meer fronten merkbaar en ook de Orde ontkomt niet aan de maalstroom van veranderingen. Zo is de digitalisering van dossiers nog steeds in opmars en het kan niet zijn ontgaan dat er door advocaten, rechters, de griffie en officieren veel frequenter elektronisch wordt gecorrespondeerd en afgehandeld. Vanuit de Balie zijn reeds signalen afgegeven om de mogelijkheden van een digitale afhandeling van de civiele maandagrol te bestuderen. In dit kader en vooruitlopend op de te verwachte ontwikkelingen heeft de Orde tijdens haar laatste ledenvergadering een commissie in het leven gesteld teneinde de wensen van de Orde met betrekking tot de digitale afhandeling van civiele zaken nader uit te werken.

Dat de advocatenlandsverordening hoog nodig aan vernieuwing en noodzakelijke eigentijdse veranderingen toe is, moge als feit van algemene bekendheid gelden. Het concept zoals deze bij de Minister van Justitie is ingediend, dateert van alweer twee jaar geleden en de Orde koestert zich in de hoop dat het ingediende concept niet in de spreekwoordelijke ambtelijke la te ruste is gelegd.

Doch ook de gedragsregels voor de advocatuur, welke voor de Balie de normen vaststelt op basis waarvan de advocaat concrete invulling geeft aan de ten overstaan van Uw Hof afgelegde eed, ook deze gedragsregels dateren van alweer bijna 16 jaar geleden. Ook deze zullen weer tegen het licht van de tijdgeest moeten worden gehouden.

Dames en Heren,

Pieu di bo kabes ta morde mas duru ofwel in de letterlijke vertaling: luizen op het eigen hoofd bijten het hardst. Het is een ieder bekend dat de Orde een bewogen en zelfs rumoerig jaar achter de rug heeft. Een jaar waarin wij samen hebben gehuild en getreurd om de confrères die van ons heen zijn gegaan en in koor hebben gelachen, maar ook ruzie hebben gemaakt op momenten dat wij het niet eens met elkaar waren. Kortom, ook voor de Orde kende het afgelopen jaar zowel pijnlijke als vrolijke en leerzame momenten.

De Orde staat in de startblokken voor het nemen van de volgende horde: een zelfstandig, zelfregulerend bestuursorgaan worden. Ook hierbij zijn de nieuwe Advocatenlandsverordening en de gedragsregels *conditio sine qua non* om de advocatuurlijke bemoeienissen in gelijke pas te laten lopen met het moderne gedachtegoed.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren,

ik ga afsluiten, maar niet nadat ik heb aangestipt dat de positionering van de advocaat in de afgelopen periode niet altijd een rustig bezit is geweest. Belangen die al dan niet conflicteren dan wel op gespannen voet met elkaar staan werden publiekelijk aan de orde gesteld. De Orde kan u verzekeren dat zij de onafhankelijkheid van de advocaat hoog in het vaandel heeft.

Mijnheer de President, ik sluit af met de woorden van professor Böhler: aan een bange advocaat heeft niemand iets, de cliënt niet en de rechtsstaat niet!

Namens de Orde dank ik U voor Uw aandacht.

Curaçao, 23 januari 2014

mr. Saran N.E. Inderson, deken van de Orde van Advocaten Curaçao